

www.ketab.ir

چهل
برگزیده از
امام رضا علیه السلام

چهل

شابک ۸-۴۷۲-۲۴-۹۶۴-۹۷۸. شماره کتابشناسی ملی:
۲۰۹۲۱۹. عنوان: و نام پدیدآور: چهل حدیث رضوی / مولف
علیرضا سبحانی نسب. مشخصات نشر: قم: نشر جمال,
۱۳۹۲. فریبست: چهل حدیث اهل بیت. احادیث. احادیث
شیعه - قرن ۱۴- رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۷. رده بندی
کنگره: ۹۱۳۹۲/BJ۲۲۷ ج ۲/س ۲. سرشناسه: علی بن موسی علیه السلام.
امام هشتم: ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق. شناسه افزوده: سبحانی نسب,
علیرضا. ۱۳۲۸ .

• چهل حدیث رضوی •

نویسنده: علیرضا سبحانی نسب

گرافیسیت: محمود کریمی

مطبع: دفتر چاپ: علی یوسفی

نشر: انتشارات جمال

مکان: قم

صحنای: صحافی: علی یوسفی

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: دوم / ۱۴۰۳

نشر: جمال
Jamal Publications

دفتر قم: ۳۱۶۵۳-۲۵

دفتر تهران: ۶۶۴۸۷۱۱۸-۲۱

همراه: ۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰

www.jalmalnashr.com

فهرست

۳۶	مرگ را عقب انداز	۵	مقدمه
۳۷	گره‌گشایی از مؤمنان	۸	نگاهی کوتاه به زندگانی امام رضا <small>علیه السلام</small>
۳۸	شکر خدا	۹	سیری در سیره امام رضا <small>علیه السلام</small>
۳۹	سود حساسیسی	۱۸	خشمت را مدیریت کن
۴۰	همسایه‌آزار مباحث	۱۹	شام سبک
۴۱	زنده‌نگه داشتن قلب مومنان	۲۰	سه کار ناپسند
۴۲	بهترین مال	۲۱	سجده بندگی
۴۳	تشکر از مخلوق	۲۲	شاد کردن مومن
۴۴	خود را مسخره مکن	۲۳	گره فقط راه حسین
۴۵	پایداری نعمت‌ها	۲۴	انحراف ممنوع
۴۶	سبک غذا خوردن بخیل	۲۵	معیار شادی و غم مومن
۴۷	بهتر از صدقه	۲۶	دو صف فرشته
۴۸	لغزش نخواهی داشت	۲۷	به عهدمان وفاداریم
۴۹	مکی به والدین	۲۸	سلاح پیامبران
۵۰	مکه بود مکی به خدا	۲۹	رحمت بیماری
۵۱	پادشاه مومنی	۳۰	ترک امر و نهی
۵۲	روش موثر تربیت فرزند	۳۱	دوست داشتن، معیار خوب و بدی
۵۳	آجر تو با رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>	۳۲	خصلت پیامبرانه
۵۴	پنجاه آیه بخوان	۳۳	گره بر مصیب اهل بیت <small>علیهم السلام</small>
۵۵	سکوت پر از خیر و محبت	۳۴	ارزش تلاش برای رفاه خانواده
۵۶	پیروزی گذشت	۳۵	خیرخواهی برادران دینی
۵۷	صبر بر سختی‌ها		
۵۸	خودآزمایی		

مقدمه

رسول خدا، حضرت محمد ﷺ سنتی را میان امت خود پایه‌گذاری کرد که از آن به نام سنت «حفظِ چهل حدیث» یاد می‌شود. آن حضرت ﷺ فرمود: «هر کس از امت من درباره‌ی نیازهای دینی خود، چهل حدیث از سخنان ما اهل بیت علیهم السلام را حفظ کند، روز قیامت در مقام کارشناس دین محشور خواهد شد»^۱.

شاید عدد «چهل» بهترین عددی باشد که پیامبر ﷺ برای بنا گذاشتن یک سنت مهم انتخاب کردند. چرا که چهل تا حدیث، آن قدر زیاد نیست که کسی از عهده‌ی حفظ آن بر نیاید. همچنین نوشتن و حفظ چهل سخن از فرمایشات هر معصوم، کتابی ارزشمند برای ساختن یک زندگی ایده‌آل می‌شود. این سنت، که در زمان پیامبر ﷺ رونق فراوانی داشت، به عنوان «سنت علمی پیامبر» یاد می‌شود؛ زیرا باعث ترویج و گسترش سخنان اهل بیت علیهم السلام در طول زمان شده است.

متأسفانه با کج فهمی یا غرض‌ورزی‌های حاکمان پس از پیامبر، روزی که فروغ این سنت و حفظ حدیث کاسته شد. در قرون اخیر نیز سنت حفظ چهل حدیث، کم‌رونق شده و تنها عالمان دین از این توفیق بهره‌مند بوده و به آن عمل می‌کردند. جدای از تلاش عالمان برای نگارش کتاب‌های مفصل حدیثی، گاهی یک عالم خوش ذوق، چهل حدیث نورانی از اهل بیت را برگزیده و با شرحی کوتاه یا مفصل، کتابی به نام چهل حدیث می‌نگاشت.

۱. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۵۳.

این قالب بسیار جالب، یکی از بهترین شیوه‌ها برای ترویج حدیث‌نویسی و حدیث‌خوانی و حفظ حدیث است. در این راستا، ما از این قالب برای ارائه چهل درس زندگی‌ساز از سخنان ناب امام زمان علیه السلام برای نوجوانان، بهره‌جسته و چهل سخن‌امیر بیان‌را که هر یک پاسخ یکی از پرسش‌های زندگی‌ماست برگزیده‌ایم. البته انتخاب چهل حدیث زندگی‌ساز که بیشتر مسائل اخلاق فردی و اجتماعی را شامل شود، کار دشوار و سختی بود. در گزینش احادیث، چند نکته مهم مورد توجه بوده است.

۱. موضوع سخن انتخاب شده با نیاز مخاطب نوجوان هماهنگی داشته باشد.
۲. فهم حدیث، نیازمند توضیح بیرونی یا پیش‌نیاز نباشد.
۳. احادیث کوتاه باشد که حفظ آن آسان باشد.
۴. همه احادیث دارای سند معتبر باشد.
۵. برای هر حدیث یک عنوان کوتاه و جذاب انتخاب کرده‌ایم.
۶. در ترجمه روایات از واژگان ناآشنا یا دیالکت‌ها مفهوم برای نوجوان دوری گزیده‌ایم.
۷. گاهی چند حدیث با موضوع یکسان انتخاب شده است؛ لیکن هرگز طعم تکراری بودن به خواننده دست نمی‌دهد و هر حدیث، مطلب جدیدی را بیان می‌کند و تکمیل‌کننده سخن قبلی است. یعنی هر چهل حدیث، رنگ و بوی تازه‌ای دارد.
۸. از آنجا که آشنایی با سبک زندگی امام دوازدهم شیعیان علیه السلام و مشاهده هماهنگی رفتار و گفتار آن بزرگوار، خواننده را برای تاسی و الگوگیری از آن حضرت آماده‌تر می‌کند، در ابتدا نگاهی گذرا به اطلاعات شناسنامه‌ای آن حضرت انداخته و سپس با مرور سبک زندگی آن بزرگوار، ذهن مخاطب را برای بهره‌جستن از کلام آن حضرت،

آماده ساختیم. آن‌گاه چهل جام از شربت سخنان زندگی‌ساز آن پیشوای راستین را در کام تشنه خواننده ریخته‌ایم.

۹. تلاش شده با تنوع موضوعی احادیث، یک دوره اخلاق فردی - اجتماعی در برابر مخاطب قرار گیرد.

۱۰. مؤسسه‌ها و نهادهای فرهنگی برای برگزاری مسابقه و ترویج مطالعه کتاب، همواره نیازمند کتاب خوبی هستند. به همین جهت در پایان کتاب، هشت سؤال طرح شده تا خواننده بتواند میزان دقت مطالعه خود را بیازماید، و همچنین نهادهای فرهنگی از آن مسابقه برگزار کنند.

در پایان یادآور می‌شوم که شاید اولین سبزی در سیره امام زمان (عج)، از مجموعه کتاب‌های «چهل حدیث سیره اهل بیت (ع)» از آثار انتشارات معروف، بسیار بهره برده‌ام؛ ولی برای تکمیل آن، به کتاب‌های دیگر نیز مراجعه کردم. اگر چه بنده برای کم کردن کاستی‌های این اثر، بسیار نوشتم؛ با این حال این نوشتار، کار آدمی‌زاد است. بنابراین با یادآوری کاستی‌ها و نقدهای سازنده، بنده بفرموده بنده نهاده و در بهتر شدن این اثر یاریم کنید.

علیرضا سبحانی نسب

قم/ پاییز ۱۳۹۵